

УДК 351.741(477)/355/519.688

ШЕВЧЕНКО Т. В.,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-0366-7217>;

ВЛАСЕНКО І. В.,

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри тактичної та

спеціальної фізичної підготовки факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-7752-6068>

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЄЗДАТНОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ

У статті розглядаються концептуальні питання впровадження логістичного комплексу забезпечення боєздатності правоохоронців. Визначена актуальність його впровадження, наукова новизна та практична значимість для підрозділів поліції, а також визначені переваги запропонованого комплексу перед існуючими в поліції методами, методиками та засобами.

Ключові слова: Національна поліція України.

З 2015 року за різними напрямками продовжується реформування Національної поліції України. У першу чергу реформи торкнулись питань адміністрування новоствореного центрального органу виконавчої влади. У системі Національної поліції активно створюються та функціонують нові підрозділи на заміну старих, міліцейських [1]. Активно йде нормотворча робота: видаються нові накази на заміну застарілих. Затверджене розпорядження Кабінету Міністрів України про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року декларує основну навітрянку розвитку МВС та Національної поліції [2]. Зокрема, відповідно до даної стратегії, декларується розвиток кадрового потенціалу та соціальний захист, який направлений на загальні питання забезпечення працездатності новоствореного органу, забезпечення загальної підготовки особового складу та підтриманні рівня особового складу, хоча б, на рівні не нижче ніж до початку реформування. Зокрема, затверджений Кабінетом Міністрів України план заходів з реалізації Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року зазначає детальний перелік запланованих заходів [3]. Аналізуючи даний план ми можемо зробити висновок, що у розділі 6, пункті 7 зазначено завдання з уніфікації системи управління силами і засобами поліції в межах єдиної території обслуговування шляхом видання відповідних нормативно-правових актів терміном до липня 2019 року [3]. Зокрема, у розділі 7 (Розвиток кадрового потенціалу та соціальний захист працівників) зазначається удосконалення кадрового потенціалу шляхом проведення онлайн-курсів, тренінгів, поглиблення міжнародного співробітництва, проведення анкетувань, обміну досвідом та іншими, вже відомими та опрацьованими способами [3]. Таким чином можна зробити висновок, що даними наказами декларуються лише

загальні принципи, однак способи забезпечення виконання цих наказів (детальні плани, інструкції, способи, методи, заходи та засоби) не визначені. В такому випадку питання забезпечення об'єктивності службово-бойових задач знаходиться на недостатньому рівні та, за умови зростання рівня злочинності та криміногенної ситуації у країні в цілому, потребує негайної та особистої уваги із пропонуванням кардинальних, дієвих та чітких рішень.

Слід зауважити, що у сучасній вітчизняній науці питання покращення екіпірування поліцейського, забезпечення особистої безпеки поліцейського, виконанню службово-бойових задач поліцейськими розглядається такими вченими як Бандурка О.М., Гуляєв А.В., Диких О.В., Кисіль М.В., Приходько В.І., Власенко І.В., Моргунов А.О., Скляр О.С., Джафарова О.В., Шатрава С.О., Жданова О.А., Березненко С.М., Бакал В.П., Александров М.Є., Шевченко В.О., Вяткіна Л.П. та інші., однак увагу впровадженню подібних комплексів раніше не розглядалося.

Інший напрям цієї роботи стосується філософського розвитку. Кількісні покращення, які не передбачають матеріальні витрати, вичерпали свою ефективність, необхідне запровадження якісних для подальшого удосконалення системи забезпечення правопорядку.

Таким рішенням повинно стати впровадження **логістичного комплексу забезпечення боєздатності правоохоронців (далі - Комплекс)**. Впровадження даного комплексу є доцільним в реаліях сьогодення тому, що:

1. Рівень злочинності та криміногенна обстановка залишаються незмінними, що негативно впливає на забезпечення виконання покладених на Національну поліцію та МВС обов'язків;

2. Організована злочинність має більш сучасні засоби зв'язку, транспортні засоби, засоби захисту та технологічну озброєність ніж правоохоронні органи;

3. На сучасному рівні розвитку науково-технічного прогресу основі зусилля МВС направлені на удосконалення існуючих технологічних систем, а не розробку нових, відсутнє навіть технічне завдання;

4. Стан розвитку науково-технічного прогресу дає можливість використовувати компактні, легкі, точні та вкрай інформативні прилади та комплектуючі, разом із швидкими та точними системами збору, передачі та обробки даних, що дає змогу реалізувати їх в роботі Національної поліції на рівні, що відповідає всім вимогам та має можливість протистояти усім загрозам, що виникають у роботі поліцейських всіх служб;

5. На озброєнні Національної поліції України відсутні будь-які системи, які хоча б частково виконували функції, передбачені Комплексом;

6. Реалізація Комплексу надасть можливість командирам підрозділів отримувати всебічно та актуальну інформацію про стан особового складу, у тому числі якість виконання покладених завдань, а також надасть змогу оперативно реагувати на будь-які зміни, у тому числі і загрози для життя особового складу з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських в службових та екстремальних ситуаціях. Це дає можливість вивести організацію виконання службово-бойових дій на новий рівень;

7. стан забезпечення виконання службово-бойових завдань залишається незмінним, а використання однієї системи (наприклад, контролю за рахунок систем GPS або її аналогів) не забезпечує бажаний результат;

8. Серед нормативної бази системи МВС відсутні чіткі засоби та способи забезпечення виконання службово-бойових завдань;

9. Необхідно кардинально змінити підхід до філософії боротьби зі злочинністю. На сьогоднішній день поліція реагує та адаптується до дій криміналітету, а необхідно навпаки: криміналітет не повинен бути підготовлений або обізнаний до дій поліції, підготовка, обладнання, екіпіровка поліцейських повинні випереджати криміналітет **що виключає попередню готовність злочинців до дій поліції**.

10. Необхідне вдосконалення діючих та розробка нових тактичних та тактико-спеціальних прийомів і способів дій правоохоронців з урахуванням можливостей Комплексу.

Введення у експлуатацію Комплексу суттєво змінить систему професійної підготовки Національної поліції, а також, зокрема, внесе зміни у підготовку командирів та керівників усіх ланок.

Наукова новизна полягає у тому, що представлене дослідження є одним з перших спроб впровадження концепції, яка спрямована на забезпечення службової діяльності з метою оптимізації виконання службово-бойових задач силами правопорядку під час оперативних дій та в процесі службової діяльності за рахунок впровадження логістичного комплексу забезпечення боєздатності правоохоронців. З метою проведення дослідження сформульовано низку наукових положень та впроваджень, а саме:

1. Запропоновано впровадження логістичного комплексу забезпечення боєздатності правоохоронців, визначені його цілі, задачі та критерії використання;
2. Запропоновано концепцію забезпечення виконання службово-бойових задач, як абсолютно новий метод забезпечення ефективності оцінки обстановки, постановки, контролю та виконання покладених на поліцію обов'язків з максимальним спектром задач, що ставляться перед всіма без винятку органами та підрозділами Національної Поліції України, а також іншими правоохоронними органами держави;
3. Запропоновано впровадження тактики дій підрозділів Національної поліції за умов використання логістичного комплексу забезпечення боєздатності правоохоронців;
4. Запропоновано впровадження нових термінів та понять до нормативної бази Національної Поліції України та МВС України.
5. Принципи використання та передбачено логістичну схему інтеграції сучасних відомих електронних та телекомунікаційних систем, об'єднання їх у єдиний взаємопов'язаний комплекс, об'єднаний єдиним алгоритмом роботи задля забезпечення максимальної ефективності всіх, включених до комплексу, систем;
6. З метою поліпшення роботи командного складу та забезпечення швидкого та своєчасного реагування, визначені принципи роботи **автоматичних систем, що входять у Комплекс**, реагування на дії особового складу та оточуючого середовища, визначені алгоритми оцінки стану особового складу та передбачені додаткові системи забезпечення особистої безпеки правоохоронця;
7. Систему оцінки обстановки за рахунок отримання критеріальних показників та структурованої оперативної інформації;
8. Визначення способів передачі інформації між командиром та особовим складом, а також способи контролю за станом виконання особовим складом поставлених завдань;
9. Науковий підхід до організації забезпечення виконання службово-бойових задач поліції. Планується визначити критерії **оцінки боєздатності** особового складу, за допомогою математичного моделювання визначити **критерії зниження боєздатності** особового складу та визначити **критичні точки**, а також визначити способи реагування. Планується визначити **способи додаткового забезпечення** особистої безпеки особового складу за рахунок внутрішніх систем сигналізації про загрози та зовнішніх систем, які надають інформацію про критичні факти оперативному команду;
10. Тактичні та тактико-спеціальні методи та способи дій з урахуванням можливостей Комплексу.
11. Планується проведення порівняння сучасних систем зі схожим призначенням (FELIN, FIST, Land Warrior, Ратник, IVAS) різних країн світу та визначені основні критерії, яким повинен відповідати подібний комплекс задля задоволення вимог та потреб поліції.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, та можуть бути використані у наступних сферах:

- у сфері виконання службово-бойових діяльності - запропонований Комплекс пропонує новий підхід до забезпечення виконання службово-бойових задач, контролю за особовим складом та забезпеченням особистої безпеки правоохоронців;
- у технічній сфері - запропонований Комплекс є сукупністю спеціалізованих технічних приладів та систем, які створені, направлені та спеціалізовані безпосередньо на виконання поставлених перед поліцією завдань, що раніше не пропонувалося;
- у навчальному процесі - запропоновані Комплексом рішення здатні забезпечити не тільки більш якісні умови та результати навчання для правоохоронців усіх спеціалізацій, у

томі числі і командирів підрозділів, а ще й здатні забезпечити якісну оцінку засвоєних знань, умінь та навичок;

- у науково-дослідній сфері - впровадження Комплексу надає можливість збирати та опрацьовувати чіткі детальні дані про результати службової діяльності на підставі яких дає можливість проводити як всебічний та детальний аналіз (що раніше було неможливо) а також, на підставі отриманих даних, дає можливість для подальшого розвитку як загального напрямку наукових досліджень у даній сфері, так і окремих його аспектів.

З метою ефективного впровадження запропонованого Комплексу необхідно визначити переваги перед вже існуючими в поліції методами, методиками та засобами. Такими перевагами ми вважаємо:

1. Визначення стану боєздатності підрозділу.
2. Визначення стану боєготовності підрозділу.
3. Контроль за станом боєздатності та боєготовності підрозділу.
4. Визначення критичних критеріїв реагування на екстремальні ситуації.
5. Опрацювання взаємодії між поліцейськими, у складі підрозділу та між підрозділами.
6. Спрощення порядку планування оперативних заходів та контролю за їх виконанням.
7. Оперативне коригування дій особового складу під час проведення оперативних заходів.
8. Підвищення ефективності виконання службово-бойових задач.
9. Покращення взаємодії особового складу в підрозділі;
10. Контроль за веденням вогневого контакту, підвищення його ефективності.
11. Підвищення ефективності забезпечення публічної безпеки та порядку.
12. Підвищення ефективності проведення пошукових заходів.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 13.04.2021).
2. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-p> (дата звернення: 13.04.2021).
3. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 693-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/693-2019-p> (дата звернення: 13.04.2021).

Отримано 16.04.2021

